

วัคซีนเอตส์ไทยเจ๋ง!ได้ผลครั้งแรกในโลกแม้ลดติดเชื้อแค่ 31% (25/9/2552)

ASTVผู้จัดการรายวัน - โครงการวัคซีนเอตส์ระยะ 3 ในไทยไม่ทะลุเป้า เผยมีประสิทธิผลแค่ 31.2 % แต่เป็นครั้งแรกของโลกที่พบว่าช่วยป้องกันเอชไอวีได้ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญระบุยังมีหวังต่อยอดงานวิจัยใช้วัคซีนร่วมยารักษาเอตส์ ด้านเอ็นจีโจ้รัฐนำองค์ความรู้ต่อยอด ขณะที่อีวีวัคซีนเอตส์พร้อมเป็นอาสาสมัครอีกรอบ

นายวิทยา แก้วภราดัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ประธานการประกาศผลกาวิจัยโครงการศึกษาวัคซีนเอตส์ทดลองระยะที่ 3 เปิดเผยว่า โครงการวิจัยวัคซีนเอตส์ทดลองระยะที่ 3 ในพื้นที่ จ.ชลบุรีและระยองยาวนาน 6 ปี ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วพบว่า วัคซีนมีประสิทธิภาพในการลดโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอตส์ได้ 31.21% แต่ยังไม่ถึงระดับที่งานวิจัยได้กำหนดไว้คือวัคซีนต้องมีประสิทธิผล 50% ขึ้นไป ขณะเดียวกันก็ไม่มีผลต่อการลดปริมาณไวรัสเอตส์ในกระแสเลือดแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาค้างนี้ ถือเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนาวัคซีนเอตส์ เพราะเป็นครั้งแรกในโลกที่พบว่าวัคซีนเอตส์มีประสิทธิภาพในการป้องกัน แม้ยังไม่สามารถนำมาผลิตใช้ได้ แต่เป็นองค์ความรู้ที่จะนำไปพัฒนาวัคซีนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต สำหรับการพิจารณาจะนำวัคซีนมาใช้หรือไม่ และต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมอย่างไรนั้น จะมีการนำข้อมูลไปพิจารณาอย่างรอบด้านกับผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศต่อไป

**แนวโน้มใช้วัคซีน 2 ชนิดมีลุ้น

ด้าน นพ.ศุภชัย ฤกษ์งาม ผู้อำนวยการโครงการศึกษาวัคซีนทดลองเอตส์ระยะที่ 3 กล่าวว่า กระบวนการจากนี้ยังต้องมีการนำข้อมูลทั้งหมดไปสังเคราะห์ ทบทวนความรู้ และพัฒนาเพิ่มเติม ว่ายังมีข้อมูลหรือแง่มุมของข้อมูลด้านใดอีกบ้าง ซึ่งจะมีผู้เชี่ยวชาญจากประเทศไทยเข้าร่วมด้วย ขณะนี้จึงยังไม่สามารถบอกได้ว่าทิศทางในการพัฒนาวัคซีนต่อไปจะเป็นอย่างไร แต่จากผลการทดลองที่สามารถลดโอกาสเสี่ยงในการติดเชื้อได้ 31.2% นั้น ยังไม่เพียงพอในการนำไปขึ้นทะเบียนเพื่อจำหน่ายได้ แต่ถือเป็นความหวังครั้งสำคัญครั้งแรกของโลก ที่การทดลองวัคซีนเอตส์มีความเป็นไปได้ที่จะสามารถป้องกันโรค

"ผลการวิจัยในครั้งนี้พิสูจน์ให้เห็นว่าการออกแบบวัคซีนมีความปลอดภัยและมีแนวโน้มว่าจะสามารถป้องกันโรคได้ เป็นความหวังในแก้ไขปัญหาเอตส์ โดยตั้งแต่เริ่มกระบวนการทดลองมีการติดตามตรวจสอบประเมินผลอย่างต่อเนื่อง จากคณะกรรมการจำนวนกว่า 10 ชุด โดยทำการประเมินและตรวจสอบตลอดเวลาทั้งในและนอกประเทศ โดยที่คณะทำงานวิจัยทดลองจะไม่สามารถรับทราบ ส่วนการวิเคราะห์ผล มีการใช้ผู้เชี่ยวชาญทางสถิติที่ได้รับมาตรฐานสากล ไม่ได้เป็นการวิเคราะห์ลำพัง ผลการทดลองในครั้งนี้จึงเชื่อมั่นได้ว่ามีความน่าเชื่อถือทั้งกระบวนการ"นพ. ศุภชัย กล่าว

ศ.นพ.อมร ลีลารัตน์ อาจารย์ประจำคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ม.มหิดล ในฐานะประธานคณะกรรมการวิชาการ ทดลองวัคซีนเอตส์ กล่าวว่า วัคซีนที่ทำการศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้ประกอบด้วยสาร 2 อย่างคือ 1.สารพันธุกรรมของเชื้อเอชไอวีที่ฝังอยู่ในเชื้อไวรัสตัวอื่นแล้วฉีดเข้าไป ในตัวอาสาสมัคร เพื่อให้เซลล์ภูมิคุ้มกันรู้จักเชื้อเอชไอวี และ 2. สารจีพี 120 เป็นตัวป้องกันไม่ให้ไวรัสเข้าไปในเซลล์ มีผลทั้งกระตุ้นให้ภูมิคุ้มกันสามารถกำจัดเชื้อได้และป้องกันไม่ให้เชื้อ เข้าสู่เซลล์ใหม่ เมื่อใช้ 2 อย่างนี้ร่วมกันผลการศึกษาวินิจฉัยจึงออกมาอยู่ในระดับดี

ทั้งนี้ การศึกษาวัคซีนที่ผ่านมา ใช้วิธีการฉีดสารเพียง 1 ชนิด เช่น ฉีดเฉพาะสาร จีพี 120 หรือสารพันธุกรรมอย่างเดียว ทำให้ผลการศึกษาวินิจฉัยล้มเหลว แต่ครั้งนี้เป็นการฉีดสาร 2 ชนิดร่วมกัน ผลที่ออกมาจึงแสดงให้เห็นว่า สามารถช่วยลดการติดเชื้อได้ 31.2 % ซึ่งมีความสำคัญในแง่ที่จะเป็นก้าวสำคัญ ที่ทำให้การศึกษาขั้นต่อไป มีข้อมูลทางวิชาการสนับสนุนว่าจะพัฒนาอย่างไรในการกำจัดเชื้อ เช่น การศึกษาการใช้วัคซีนร่วมกับยาในการกำจัดเชื้อไวรัส เป็นต้น และมีความเป็นไปได้เช่นกันที่จะมีการต่อยอดพัฒนาจนวัคซีนสามารถป้องกันการติดเชื้อได้ถึง 50 %

"ผลการศึกษาวินิจฉัยนี้ ผมว่าเป็นขั้นแรกที่ดี เพราะการศึกษาวินิจฉัยที่ผ่านๆมาพบว่าวัคซีนไม่ได้ผลอะไรเลยได้ผลเป็นศูนย์ เรียกว่าสูญเปล่า ทำให้รู้สึกว่าการทำวัคซีน ป้องกันโรคเอตส์ กระตุ้นให้มีภูมิคุ้มกันและป้องกันไม่ให้เชื้อไปอยู่ในเซลล์อื่นมีผลเป็นไปได้ แต่ผลยังไม่สูงมาก เพราะฉะนั้นต้องมีการพัฒนาก้าวต่อไป"ศ.นพ.อมรกล่าว

ด้าน นายนิมิตร เทียนอุดม ผู้อำนวยการมูลนิธิเข้าถึงเอดส์ กล่าวว่า สธ.ควรดำเนินการเชิงรุกว่าจะดำเนินการนำองค์ความรู้จากโครงการทดลองวัคซีนเอ ดส์ที่ได้ว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป รวมถึงผลการศึกษาที่พบว่าประสิทธิภาพสามารถป้องกันได้ 31.2%นั้นทางสธ.จะต่อยอดองค์ความรู้ที่สำคัญนี้ต่อไปอย่างไร เพราะโครงการอื่นๆ ที่ล้มไปก่อนหน้านี้เป็นการใช้วัคซีนชนิดเดี่ยวเท่านั้น ทำให้องค์ความรู้ในอนาคตอาจเป็นทางเลือกว่า วัคซีนเอ็ดส์อาจต้องเกิดจากวัคซีนหลายชนิดรวมกัน หรือสองชนิดที่ทดลองในครั้งนีรวมกับชนิดอื่น

****พร้อมเป็นอาสาสมัครอีกรอบ**

น.ส.อารีย์ กำพลลักษณ์ อายุ 32 มี หนึ่งในอาสาสมัครโครงการศึกษาวัคซีนเอ็ดส์ทดลอง ระยะที่ 3 จ.ระยอง กล่าวว่า หลังจากทราบการประกาศผลการทดลองว่าไม่สำเร็จตามเป้าที่ตั้งไว้ ก็รู้สึกเสียใจนิดหน่อย แต่ในอนาคตอาจมีการทดลองวัคซีนแบบใหม่เกิดขึ้นอีกก็ได้ ซึ่งหากมีการทดลองวัคซีนอีกและยังสามารถใช้อาสาสมัครชุดเดิมได้ก็จะขอมาเป็น อาสาสมัครอีก เพราะอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนาวัคซีนให้ประเทศไทยมีวัคซีนไว้ใช้เพื่อให้ ห่างไกลจากโรคเอดส์

"รู้สึกตื่นเต้นเหมือนกัน เพราะยังไม่รู้ว่าเป็นกลุ่มที่ได้รับวัคซีนจริงหรือสารเลียนแบบ แต่ตั้งแต่ไปฉีดวัคซีน 6 เข็ม แบบเดือนเว้นเดือน ตามกำหนดกับทางโครงการฯ ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ไม่เจ็บป่วยเรื้อรัง สามารถร่วมกิจกรรมต่างๆ ทั้งทางศาสนาและสังคมได้ตามปกติ อีกทั้งไม่รู้สึกกลัวเมื่อทราบผลว่ามีผู้ที่เสียชีวิตและติดเชื้อเอดส์ไอวี เพราะขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของแต่ละบุคคลด้วย เช่น มีพฤติกรรมเสี่ยงมากก็ทำให้ติดเชื้อเอดส์ได้"น.ส.อารีย์กล่าว

****ซาโนฟิพร้อมเดินทางวิจัยต่อ**

วันเดียวกันที่เมืองลียง ประเทศฝรั่งเศส นายมิเชล เดอวิลด์ รองประธานอาวุโสฝ่ายวิจัยและพัฒนาของซาโนฟิ ปาสเตอร์ซึ่งเป็นผู้ผลิตวัคซีน ALVAC?-HIV ซึ่งเป็นวัคซีนปูพื้นกล่าวว่า ถึงแม้อัตราเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีจะลดลงไม่มากนักแต่ก็ถือว่ามีนัย สำคัญทางสถิติ นี่เป็นหลักฐานที่เป็นรูปธรรมครั้งแรกนับตั้งแต่มีการค้นพบไวรัสในปี 2526 ที่แสดงว่าในที่สุดก็เป็นไปได้ที่จะมีวัคซีนต้านเชื้อเอชไอวี

"เรายังคงต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาและทดสอบต่อไปเพื่อจะให้ได้วัคซีน ที่เหมาะสมสำหรับการขอ อนุญาตขึ้นทะเบียน และใช้วัคซีนได้ทั่วโลก และซาโนฟิ ปาสเตอร์ก็มุ่งมั่นที่จะร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชนต่อไปเพื่อผลักดันวาระ ด้านวิทยาศาสตร์และต่อยอดการค้นพบครั้งสำคัญนี้ต่อไป " นายมิเชลกล่าว.

ที่มา:

<http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9520000112335&Keyword=%e0%cd%b4%ca%ec>